

Túrkeve Város Képviselő-testülete részére

Túrkeve

Tárgy: Természetvédelmi tervjavaslat
a túr-pásztói törpemandulás helyi védetté nyilvánítására

Tisztelt Képviselő-testület!

Az Alföld eredeti vegetációjának túlnyomó többsége kultúrtáj használat miatt jelentősen megváltozott, javarészt eltűnt az elmúlt évszázadokban. Az alföldi flóratartomány tiszántúli flórajáráshoz tartozó természetvédelmi értéket képviselő vegetációjából az árterületek, a holtágak, mocsarak, rétek, szikes puszták, löszpuszták és erdők kicsi maradványterületei mellett alig maradt meg olyan rész, amely az erdőszyepp-vegetáció korábban nagykiterjedésű állományait őrizte volna meg. A *törpemandulás löszcserjés* egykoron a pannon erdős sztyepp-növényzet jellemző társulása volt, melynek legjellemzőbb növényfaja a ma már védett törpemandula (*Amygdalus nana* (syn. *Prunus tenella*)).

A törpemandula állománya jelentős részben megsemmisült az eredeti elterjedési területén. Miután kultúrállományának egyedei elterjedtek, ma már legfőképpen dísznövényként ismerjük, így természetes állománya még inkább felértékelődött. Városunkban néhány tő a Túrkevei Református Templom keleti oldalán, valamint a vénkerti temetőben található. Ugyanakkor mindössze egyetlen olyan élőhelyet ismerünk, ahol természetes állománya fennmaradt, amely még a Nagyunságot tekintve ritkának számít. Az adott terület a Túrkeve külterület 0612 helyrajzi szám középső részén foglal helyet, az un. Tisza-II. (Nagyunsági Öntöző Főcsatorna) földhíd földútjának végén, a gépállomástól jövő földút találkozásának sarkán. Ez konkrétan a 0611, 0614/39. és a 0614/40. helyrajzi számok mellett található mezővédő erdősáv, melynek elhelyezkedéséről térképet mellékelünk. Ott kb. 1250 m²-en maradtak meg állományai/tövei a fajnak, melyek megítélésünk szerint feltétlenül természeti oltalmat érdemelnek.

Hazánkban az erdőszyepp maradványokat őrző mezsgyék természeti jelentősége egyre általánosabban ismert és ebből kifolyólag városunk felelőssége is a védelmi intézkedések megvalósítása. A törpemandula előfordulása védett állatfajok előfordulásától eltérően helyhez kötött, éppen ezért a területi lehatárolása megvalósítható. Természetvédelmi kezelésként indokolt a törpemandula elnyomását esetlegesen kockáztató gypűrózsa állományának

korlátozása és a növényvédelmi törekvésekben a szomszédos területeken gazdálkodó szántóföldi művelőkkel való konzultáció az állomány védelme érdekében.

A fentebb leírt okok miatt 1996. évi LIII. sz. a természet védelméről szóló törvény 25. §-ban foglaltak alapján javasoljuk az 1. sz. mellékletben szereplő terület helyi védettségének elrendelését.

Sallai Róbert Benedek

agrármérnök, természetvédelmi mérnök

Molnár Géza

geográfus

Túrkeve, 2023. április 25.

Képek a védelemre javasolt állományról (2023.04.20):

Térképmelléklet a védelemre javasolt területről:

